

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної
та міжнародної діяльності

_____ проф. Т.М. Димань

“ _____ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АДВОКАТУРА В УКРАЇНІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Права та лінгвістики

Робоча програма з навчальної дисципліни «Адвокатура в Україні» для здобувачів вищої освіти факультету права та лінгвістики за спеціальністю 081 «Право», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладачі: Н.М. Обіюх, Ю.В. Ярмоленко. – Біла Церква: БНАУ, 2019. – 19 с.

Розробники: Обіюх Н.М., к.ю.н., асистент; Ярмоленко Ю.В., к.ю.н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін, протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін,
доцент

І.І. Єфремова

Схвалено науково-методичною комісією факультету права та лінгвістики
(Протокол № __ від _____ 2019 р.)

Голова науково-методичної комісії, доцент

В.Д. Борщовецька

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АДВОКАТУРА В УКРАЇНІ»	6
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	6
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	8
6.1. Лекції	8
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	11
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	12
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	15
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	15
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	16
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	16
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	18
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення дисципліни «Адвокатура в Україні» для денної форми навчання виділено всього 90 академічних годин (3 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 42 годин (лекції – 14, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 48 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 3	Галузь знань 08 «Право»	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 081 «Право»	3-й	3-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розрахункове		Семестр	
Загальна кількість академічних годин – 90		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –		Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	16 год.
	Практичні		
	32 год.		12 год.
	Самостійна робота		
	42 год.		70 год.
	Вид контролю:		
		залік	залік

Метою вивчення дисципліни «Адвокатура в Україні» є формування у студентів системних знань щодо предмету, методів та принципів адвокатської діяльності, правових засад організації та діяльності адвокатури України, правового статусу адвоката, а також ознайомлення з професійними правами адвоката, порядку надання різних видів правової допомоги, що сприятиме кращому розумінню ролі і місця адвокатури в суспільстві та забезпечить належну професійну підготовку юриста-правозахисника.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Адвокатура в Україні» базується на знаннях таких дисциплін, як «Конституційне право», «Судові та правоохоронні органи», «Адміністративне право», «Цивільне право», які вивчалися протягом 1 та 2 курсів, «Цивільний процес» та «Кримінальне право», які вивчаються на 3 курсі.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до освітньо-професійної програми	Результати навчання з дисципліни
РН 2	Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв'язання.
РН 3	Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 4	Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН 5	Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 7	Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 8	Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
РН 9	Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
РН 13	Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
РН 17	Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 18	Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
РН 19	Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
РН 20	Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АДВОКАТУРА В УКРАЇНІ»

Змістовий модуль 1. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини

- 1.1. Історичний розвиток адвокатури в Україні та у світі.
- 1.2. Поняття та сутність інституту адвокатури в Україні.
- 1.3. Право на заняття адвокатською діяльністю.

Змістовий модуль 2. Організаційно-правові засади адвокатської діяльності

- 2.1. Правова характеристика організаційних форм діяльності адвокатури. Права та обов'язки адвоката.
- 2.2. Етичні основи діяльності адвоката.

Змістовий модуль 3. Представництво та захист інтересів клієнта в суді

- 3.1. Участь адвоката в цивільному процесі.
- 3.2. Участь адвоката в кримінальному процесі.
- 3.3. Участь адвоката в адміністративному процесі.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всьо го	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини												
Тема 1.1		2	4		2							
Тема 1.2		2	4		4							
Тема 1.3		2	4		4							
Разом за модуль 1		6	12		8							
Змістовий модуль 2. Організаційно-правові засади адвокатської діяльності												
Тема 2.1		2	4		6							
Тема 2.2		2	4		4							
Тема 2.3		2	2		4							
Разом за		6	10		14							

модуль 2												
Змістовий модуль 3. Представництво та захист інтересів клієнта в суді												
Тема 3.1		2	4			6						
Тема 3.2		2	4			6						
Тема 3.3			2			8						
Разом за модуль 3		4	10			20						
Всього годин		16	32			42						

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; інд – індивідуальні завдання, СРС – самостійна робота студентів.

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини	
1.1. Історичний розвиток адвокатури в Україні та у світі Історичні аспекти становлення адвокатури та адвокатської діяльності. Еволюція суспільних відносин як засада виникнення та існування адвокатури та адвокатської діяльності. Адвокатура Греції та Риму. Організація адвокатури за Литовськими статутами. Адвокатура у період судової реформи 1864 р. Розвиток адвокатури в радянський період. Розвиток демократичних засад організації адвокатури в сучасний період.	2
1.2. Поняття та сутність інституту адвокатури в Україні Адвокатура в Україні: правовий статус, завдання та принципи її діяльності на сучасному етапі. Верховенство права, законності, гуманізму, демократизму, добровільності, незалежності та самоврядності, як принципів організації та діяльності адвокатури.	2
1.3. Право на заняття адвокатською діяльністю Статус адвоката, вимоги до посади адвоката, його відповідальність щодо виконання своїх професійних обов'язків. Професійні права та обов'язки адвоката. Оплата праці адвоката. Дисциплінарна відповідальність адвокатів. Порядок притягнення до дисциплінарної відповідальності.	2
Разом за змістовий модуль 1	6
Змістовий модуль 2. Організаційно-правові засади адвокатської діяльності	
2.1. Правова характеристика організаційних форм діяльності адвокатури. Права та обов'язки адвоката Організаційні форми адвокатської діяльності: законодавче врегулювання та практика, що склалась в Україні. Особливості здійснення адвокатської діяльності індивідуально. Адвокатське бюро, як одна з організаційних форм адвокатської діяльності. Законодавче врегулювання та практика діяльності адвокатських об'єднань в Україні. Створення, реорганізація, ліквідація адвокатських бюро та адвокатських об'єднань. Види адвокатської діяльності. Професійні права та обов'язки адвоката. Адвокатська таємниця та наслідки її розголошення. Зупинення та припинення права на заняття адвокатською діяльністю.	2

2.2. Етичні основи діяльності адвоката Правила адвокатської етики як звід етичних засад діяльності адвокатури. Поняття та характеристика основних принципів адвокатської етики. Принцип конфіденційності у діяльності адвоката. Практичні аспекти впровадження правил адвокатської етики в Україні. Етичні засади прийняття доручення на здійснення посередництва між клієнтами. Етичні аспекти відносин між адвокатами, а також майнові особливості відносин між адвокатами при рекомендації клієнта.	2
2.3. Органи адвокатського самоврядування Засади та завдання адвокатського самоврядування. Організаційні форми адвокатського самоврядування. Повноваження Ради адвокатів регіону. Склад та повноваження дисциплінарно-кваліфікаційної комісії адвокатури.	2
Разом за змістовий модуль 2	6
<i>Змістовий модуль 3. Представництво та захист інтересів клієнта в суді</i>	
3.1. Участь адвоката в цивільному процесі Організація роботи адвоката в цивільному процесі. Процесуальний статус адвоката в цивільному процесі. Права та обов'язки адвоката в цивільному процесі. Представництво інтересів фізичних та юридичних осіб в цивільному судочинстві. Діяльність адвоката на стадії судового розгляду цивільних справ. Сутність надання правової допомоги під час оскарження судових рішень. Участь адвоката у вирішенні спорів у Вищих судах України. Міжнародні стандарти адвокатської професії.	2
3.2. Участь адвоката в кримінальному процесі Адвокатська діяльність в контексті Концепції реформування кримінальної юстиції. Право на захист та його зміст. Захисник і його процесуальне становище за Кримінальним процесуальним кодексом України. Загальні правила участі захисника у кримінальному провадженні. Права та обов'язки захисника на досудовому розслідуванні та у суді. Документи, що підтверджують повноваження захисника. Представництво у кримінальному процесі. Обов'язкова участь захисника у кримінальному провадженні. Відмова від захисника або його заміна. Клопотання захисника. Подання захисником скарг. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Участь захисника у проведенні слідчих (розшукових) дій. Участь адвоката в апеляційному та касаційному провадженні.	2
Разом за змістовий модуль 3	4
Всього	16

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини		
1	Зародження адвокатської професії у зарубіжних країнах та в Україні	2
2	Адвокатура як інститут громадянського суспільства. Принципи адвокатури	2
3	Поняття та види правової допомоги	2
4	Право на зайняття адвокатською діяльністю. Вимоги до адвокатської професії.	2
5	Правові гарантії адвокатської діяльності	2
6	Дисциплінарна відповідальність адвоката.	2
Разом за змістовий модуль 1		12
Змістовий модуль 2. Організаційно-правові засади адвокатської діяльності		
7	Правова характеристика організаційних форм діяльності адвокатури. Види адвокатської діяльності	2
8	Професійні права та обов'язки адвоката. Адвокатська таємниця та наслідки її розголошення.	2
9	Поняття та зміст договору про надання правової допомоги	2
10	Органи адвокатського самоврядування та їх основні функції	2
11	Етичні норми відносин адвоката з клієнтами. Керівні положення про роль адвокатів. Правила адвокатської етики.	2
Разом за змістовий модуль 2		10
Змістовий модуль 3. Представництво та захист інтересів клієнта в суді		
12	Представництво у цивільному процесі.	2
13	Основні повноваження адвоката як представника. Поняття та зміст ордеру.	2
14	Конституційні гарантії забезпечення права на захисника. Завдання захисту у кримінальному процесі.	2
15	Права та обов'язки захисника відповідно до КПК України. Участь захисника у збиранні доказів.	2
16	Правові засади участі адвоката в адміністративному провадженні	2
Разом за змістовий модуль 3		10
Усього годин		32

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Становлення адвокатури як механізму захисту прав людини		
1	Розвиток адвокатури у період Стародавнього Риму	2
2	Правове положення помічника та стажиста адвоката. Права та обов'язки адвоката та його помічника.	2
3	Принципи адвокатської діяльності.	2
4	Керівні положення ООН про роль адвокатів	2
Разом за змістовий модуль 1		8
Змістовий модуль 2. Організаційно-правові засади адвокатської діяльності		
5	Національна асоціація адвокатів України. Завдання, форми діяльності, членство в Асоціації. Рада адвокатів України. Основні функції та повноваження.	2
6	Угода про надання правової допомоги. Оплата праці адвоката.	2
7	Адвокатська таємниця та конфіденційність	2
8	Етичні правила поведінки адвоката при здійсненні професійної діяльності: - етичні вимоги до адвоката; - етичні правила поведінки адвоката з клієнтом; - етичні аспекти відносин адвоката з клієнтом; - етика поведінки адвоката у відносинах з державними органами влади; - етичні засади розповсюдження інформації про надання юридичних послуг.	4
9	Організація роботи в адвокатських об'єднаннях та приватної адвокатської діяльності. Порядок реєстрації адвокатської об'єднань та принципи їх діяльності.	2
10	Вивчення правових традицій та правових норм адвокатури США. Поняття, задачі, організація діяльності, вимоги до адвокатів, відмінності від адвокатури України	2
Разом за змістовий модуль 2		14
Змістовий модуль 3. Представництво та захист інтересів клієнта в суді		
11	Підготовка адвоката-представника позивача до участі в цивільній справі. Складання позовної заяви, її форма та зміст, порядок подання.	4
12	Процесуальна діяльність адвоката в апеляційному провадженні. Процесуальна діяльність адвоката в касаційному	4

	провадженні	
13	Прийняття адвокатом доручення на ведення кримінальної справи. Порядок запрошення, призначення та усунення захисника від участі у справі. Відмова від захисника та його заміна	4
14	Адвокат – представник потерпілого, цивільного позивача і цивільного відповідача у кримінальному процесі	4
15	Правові підстави участі адвоката в адміністративному провадженні. Збирання доказів та подання клопотань	4
Разом за змістовий модуль 3		20
Усього годин		42

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання індивідуальних завдань

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

Завдання до Змістового модуля 1

Завдання 1. Підготувати презентацію за темою «Юридична природа адвокатури, її організаційна побудова в XIX–XX ст.».

Завдання 2. Підготувати презентацію за темою «Розвиток адвокатури в зарубіжних країнах».

Завдання 3. Підготувати презентацію за темою «Розвиток і становлення адвокатури в Україні у період незалежності».

Завдання до Змістового модуля 2

Завдання 1.

У Міністерство юстиції України надійшла заява гр. Д., який є уповноваженим представником адвокатської фірми «Допомога», з проханням зареєструвати зазначене адвокатське об'єднання. Для реєстрації були подані всі необхідні документи. При розгляді питання про реєстрацію було встановлено, що Статутом адвокатської фірми «Допомога» передбачається можливість ведення підприємницької діяльності.

Яке рішення повинне бути прийняте Міністерством юстиції і чому? Як ви розумієте цілі і завдання адвокатських об'єднань ?

Завдання 2.

Загальний місцевий суд виніс окрему ухвалу на адресу адвоката М. у зв'язку з тим, що він, захищаючи підсудного Р., впливав на свідків умовляннями і погрозами з метою домогтися вигідних для займаної їм позиції по справі показань. Окрема ухвала була розглянута на засіданні дисциплінарної палати Київської обласної кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури.

Яке рішення повинне, на ваш погляд, бути прийняте на засіданні? Оцініть перспективи розгляду дисциплінарної справи М. з урахуванням факту використання ним вказаних засобів і методів захисту.

Завдання 3.

Зазначте уведеному переліку вимоги, які закон пред'являє до адвокатів та їх помічників:

Громадянство України.

Вища юридична освіта.

Стаж роботи за спеціальністю юриста не менш трьох років.

Пройходження випробувального строку.

Пройходження стажування на посаді адвоката.

Необхідні політичні і моральні якості.

Відсутність близьких родичів, які працюють у суді цього району.

Завдання 4.

Адвокату П. було доручено ведення справи по звинуваченню Л. за ч. 2 ст. 396 КК України. У кримінальній справі була вкрай поверхово досліджена особистість Л. Адвокат направив листа за місцем його роботи з проханням надіслати більш детальну характеристику.

Чи правильно зробив адвокат? Назвіть основні види адвокатської діяльності.

Завдання 5.

Адвокат Бельченко Т.А. здійснював представництво інтересів юридичної фірми по різних судовим справам. У серпні 2012 р. адвокат разом з двома колегами створили адвокатське об'єднання. Проте, дізнавшись про дану подію, юридична фірма відмовилось від співпраці з адвокатом Бельченко Т.А., посиляючись на те, що при вступі до адвокатського об'єднання адвокатом буде порушено адвокатську таємницю відносно товариства.

Чи вірними є доводи юридичної фірми?

Як співвідносяться принцип гласності в діяльності адвокатського об'єднання з принципом конфіденційності адвокатської діяльності?

Висловіть своє бачення стосовно збереження адвокатської таємниці адвокатом, який перебуває у складі адвокатського об'єднання.

Завдання 6.

Громадянин В. звернувся за правовою допомогою у справі про відшкодування шкоди, де він виступав відповідачем, до адвоката Ч. При цьому, В. пояснив, що у завданні шкоди він винний, але нести відповідальність не бажає, та попросив адвоката Ч. здійснити всі передбачені законом дії для уникнення відповідальності, за що пообіцяв адвокату значну винагороду. Адвокат відмовився від прийняття доручення, порадивши В. замість оплати правової допомоги зазначені кошти виплатити постраждалій особі.

Чи правомірна відмова адвоката від прийняття доручення?

Якими принципами професійної діяльності керуються адвокати при прийнятті доручень на ведення справ?

Завдання 7.

До регіонального відділення Спілки адвокатів України звернулася громадянка Юдина Л.Ф. з проханням терміново виділити адвоката для здійснення захисту її сина, який визнаний обвинуваченим у кримінальній справі. Юдина Л.Ф. говорила, що не знає, до кого їй звертатися та просила члена Спілки, з яким розмовляла, якщо він являється адвокатом, бути захисником її сина.

Член Спілки адвокатів України – адвокат Меліков С.В. відповів, що зараз він виконує певний обсяг роботи, доручений йому Спілкою, та взагалі не спеціалізується на веденні кримінальних справ. Отже, він особисто не може допомогти сину Юдина Л.Ф. Крім того, адвокат пояснив, що Спілка адвокатів не надає правової допомоги, що громадянка має звернутися до будь-якого адвокатського об'єднання чи до адвоката, що працює індивідуально.

Дайте оцінку ситуації.

Завдання 8.

Адвокатом М. було укладено угоду про надання правової допомоги зі здійснення представництва інтересів гр. Кирилова, який був визнаний потерпілим по кримінальній справі. Проте, Кирилов не виконав зобов'язання про щомісячну оплату праці адвоката.

Які дії має вжити адвокат в описаній ситуації?

Чи можливо розірвати угоду із довірителем Кириловим під час судового процесу?

Завдання 9.

Адвокат Шмельов І.Ф. представляв інтереси ЗАТ «Лікон», до якого ПП Григор пред'явив вимогу про повернення майна з чужого незаконного володіння. Адвокат Шмельов І.Ф., користуючись невисокою юридичною освіченістю представників опонента – ПП Григор, зміг їх схилити до укладення мирової угоди на не вигідних для них умовах, але взагалі в рамках закону.

Оцініть ситуацію. Визначте, чи в описаній ситуації адвокатом допущено порушення етичних принципів адвокатської діяльності?

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних завдань – індивідуальних та в групах; бесід-дискусій; конференцій; ділових та рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з предмету «Адвокатура в Україні» включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування.

Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю).

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконані письмові завдання під час семінару, усні відповіді, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Незадовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, незараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100- бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичн і заняття	Самостій- на робота	Модуль- ний контроль	ІНДЗ	Загаль- ний бал
Максимально можлива кількість балів	10	30	10	40	10	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Інформаційні стенди у навчальній аудиторії;
3. Нормативно-технічна документація.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основна література:

1. Молдован А.В., Тилик Т.М. Адвокатура України: навч. посіб. Київ: Алерта, 2013. 256 с.
2. Фіолевський Д.П. Адвокатура: підручник. Вид. 3-тє, випр. і допов. Київ: Алерта, 2014. 624 с.
3. Адвокатська діяльність та особливості її організації : навч. посіб. / Б. Щур, Л. Сопільник, М. Федоров. Львів: Львів. ун-т бізнесу та права, 2011. 280 с.

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (з останніми змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Конвенція про захист прав і основних свобод людини від 04 листопада 1950 р. // Права людини і професійні стандарти для юристів в документах міжнародних організацій. Амстердам – Київ, 1996.
3. Основні положення про роль адвокатів, прийняті VIII Конгресом ООН по запобіганню злочинам: офіційний документ ООН від 1 серпня 1990 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/995_835
4. Рекомендації № R (2000) 21 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи про свободу професійної діяльності адвокатів: ухвалені Комітетом Міністрів Ради Європи на 72-й зустрічі заступників міністрів 25 жовтня 2000 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/R_2000_21_2000_10_25.pdf
5. Питання оплати послуг та відшкодування витрат адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу: постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 2014 р. № 465 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/465-2014-%D0%BF>
6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3460-17>

7. Про адвокатуру та адвокатську діяльність: Закон України від 5 липня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 7. Ст. 282.

8. Положення про Вищу кваліфікаційно-дисциплінарну комісію адвокатури, затверджено Установчим з'їздом адвокатів України від 17 листопада 2012 р. / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0004418-12>

9. *Правила адвокатської етики*: затверджені звітно-виборним з'їздом адвокатів України від 09 червня 2017 року / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0001891-17>

10. Регламент кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури регіону, затверджений рішенням Ради адвокатів України від 16 лютого 2017 року № 77 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0077418-13>